

ANDØY KOMMUNE

Rådmannen

Fiskeridepartementet

Vår ref.
18/558-2/PEKL

Deres ref.

Dato:
20.06.2018

SJARKFLÅTENS ROLLE I ET FREMTIDSRETTET KVOTESYSTEM - HØRINGSUTTALELSE FRA ANDØY KOMMUNE

Viser til departementets drøftingsnotat om sjarkflåtens rolle i et fremtidsrettet kvotesystem.

Andøy kommunestyre har i møte 18.06.18 vedtatt slik enstemmig

Høringsuttalelse:

Som det fremgår i innledningen til drøftingsnotatet kan det være grunner til å gjøre særlige tilpasninger for deler av fiskeflåten, i dette tilfellet sjarkflåten. Tilpasningen har for denne gruppen vært at det ikke har vært anledning til strukturering av kvoter for denne gruppen. Begrunnelsen for dette har vært flåtens betydning for sysselsetting og bosetting i distriktene. Andøy kommune mener fortsatt at sjarkflåtens betydning for sysselsetting og bosetting i distriktene må være avgjørende for myndighetenes standpunkt. Andøy kommune mener derfor at strukturering av kvoter for sjarkflåten ikke må tillates.

Andøy kommune har følgende innspill til de 5 problemstillingene.

Er sjarkflåten i dag godt rustet for fremtiden?

Selv om fartøy under 11 meter har en gjennomsnittsalder på 28 år, har gruppen hatt en positiv utvikling med moderne utstyr både for fangst og kommunikasjon.

Hvilken betydning har den for kystsamfunn?

Gruppen under 11 meter, både åpen og lukket gruppe, er en sterk bidragsyter til helårlig drift også for landindustrien. Dersom kvotene for denne gruppen samles på færre fartøyer kan det føre til stengte mottak p.g.a. få leveranser.

Leveranser av god kvalitet?

Det er en allmenn oppfatning at fisk fanget med juksa og line holder en meget god kvalitet. Mange fartøy innenfor den aktuelle gruppen bruker nettopp denne fangstmetoden. Også garnfanget fisk vil trolig ha god kvalitet, da faren for klemskader minskes ved mindre kvantum i båtene.

Tilby gode arbeidsforhold?

Med de forbedringer som er gjort, og de muligheter det er for tilpassinger, mener vi at arbeidsforholdene kan være gode. Med forholdsvis få ansatte, hovedsakelig 1 – 2 pr

båt, kan man med enkle og rimelige løsninger tilpasse arbeidsplassen til den enkelte bruker.

Gi en rimelig avlønning?

Ved å benytte seg av de muligheter som finnes for å fiske på ulike fiskeslag vil det være grunnlag for å få en tilfredsstillende lønnsomhet. Dette vil gjelde både for åpen og lukket gruppe.

Gi kapitalavkastning som muliggjør fornying?

Ved å utnytte de muligheter som ligger innenfor dagens kvotegrunnlag mener vi dette gir tilstrekkelig kapitalavkastning for fornying av flåten.

Rolle og effekter.

Vi mener at å strukturere flere kvoter på en sjark kan redusere kvaliteten. Arbeidsforholdene kan forringes p.g.a. plassmangel. Avlønningen må nødvendigvis ikke bli bedre selv om omsetningen går opp

Vurdering av 4 ulike modeller

Modell 1: Sammenslåingsordning for sjarkflåten under 11 meter hjemmelslengde
Modellen innebærer en sammenslåingsordning slik vi kjenner den fra den større flåten. Dersom den innføres vil den sannsynligvis i løpet av noen få år resultere i en forholdsvis sterk reduksjon i antallet sjarker. I første omgang vil det resultere i at de inaktive fartøyene i de samfiskelagene der det er samme eier vil forsvinne. I følge høringsnotatet dreier dette seg om ca 110 samfiskelag der altså halvparten av fartøyene vil forsvinne rimelig fort.

Modell 2: Sammenslåingsordning for sjarkflåten under 11 meter faktisk lengde.
Andøy kommune mener det er viktig å beholde en differensiert fiskeflåte, og i dette bildet hører sjarkflåten hjemme. Det har vært tillatt å legge en kvote på hjemmelslengde under 11/ 13 meter på fartøy med faktisk lengde over 11 /13 meter. I følge tabell 2 på side 5 er det til sammen 429 fartøy i torskesektoren og i pelagisk sektor som har faktisk lengde over 11 meter noe som utgjør 27% av deltakeradgangene. Bare i torskefisket utgjør denne andelen 22 %.

Modell 3: Todeling av sjarkflåten.

Denne modellen innebærer at flåten deles i 2 deler der den ene kan strukturere, mens den andre ikke kan der den enkelte båteier må velge enten den ene eller andre gruppen. Dette vil etter vår oppfatning være vanskelig gjennomførbart som modell og vil bidra til en komplisering av reguleringene. Vi kan heller ikke se hva hensikten skal være med å dele flåten under 11 meter i to deler der en fartøyeier der og da må velge om han skal være med på en strukturering eller ikke i stedet for at han skal få tid til å tenke seg om innenfor en ordinær ordning.

Modell 4: Samfiske som grunnlag for sammenslåing

Det blir vanskelig å legge til grunn en frivillig ordning med samfiske som vilkår for å kunne tillate sammenslåing. Det blir etter vår mening rett og slett for lite forutsigbart. Andøy kommune har ikke forslag til nye modeller da vi er motstander av at det skal innføres en strukturkvoteordning for flåten med hjemmelslengde under 11 meter. Dette med bakgrunn i alle de negative konsekvensene en slik ordning vil føre til.

Har flåten i dag gode nok rammebetingelser?

Vi er av den oppfatning at flåten under 11 meter pr 2018 har tilfredsstillende rammebetingelser. Spesielt gjelder dette i torskesektoren der det er gode priser på råstoffet. Selv om gjennomsnittsalderen i flåten er over 28 år består flåten av fartøy

som er i stand til å fiske store kvanta fisk så fremt fisken er til stede ved kysten og de værmessige forholdene er akseptable. En kan heller ikke se kun på fartøyets byggeår. Vi må også som nevnt tidligere, se på de oppgraderinger fartøyet har vært gjennom både på navigasjon, fangstbehandling og sikkerhet. Imidlertid er den typen rammebetingelser som flåten er avhengig av beheftet med usikkerhet og ulike parametere kan endres relativt fort. Det betyr etter vår mening at verken flåten under 11 meter eller den over vil unngå utfordringer ved endringer.

En annen faktor for flåten under 11 meter spesielt, er det bidraget de yter i forhold til å opprettholde kystsamfunnene. Flåten leverer lokalt og bidrar til å opprettholde lokale fiskemottak. Å holde liv i disse samfunnene er et samfunnsøkonomisk verdispørsmål som etter vår mening bør være hevet over enhver debatt om hvorvidt den aller minste flåten skal ha tilgang til en strukturvotearbeid. Dersom utviklingen går i retning av betydelig færre fartøy så vil man trolig få se et helt annet fiskeri der en på grunn av økonomiske hensyn blir nødt til å drive et mer intensivt fiske på grunn av økt gjeldsbelastning. Den økte aktiviteten vil ofte måtte foregå fra andre steder enn fra hjemmehavnen.

Konklusjon: Andøy kommune mener at det ikke bør innføres en strukturvotearbeid for flåten med hjemmelslengde under 11 meter. Dette fordi vi mener en strukturvotearbeid vil påvirke følgende forhold:

Prisen på kvoter vil øke med den følge at det vil gjøre det svært utfordrende for ungdom å kunne etablere seg som båteier i lukket gruppe. Med andre ord går det ut over rekrutteringen av ungdom til fiskerinæringen som båteier.

Antallet fiskefartøy vil bli betydelig redusert. De gjenværende får økt behov for å fiske rasjonelt og effektivt for å få tatt opp den kvoten som de har kjøpt. Det går ut over de lokale fiskebrukene og sysselsettingen og bosettingen i de mindre kystsamfunnene.

Færre fiskere bidrar også til at kystsamfunn forvitres.

Fiskeflåten forgjeldes og en stadig større andel av fiskeressursene går med til å betale renter og gjeld noe som i sin tur gjør at mindre penger kan brukes til kjøp av varer og tjenester lokalt. I utredningen er det da også gjort et poeng av at den minste flåten har lavest gjeldsgrad og har best soliditet noe som betyr at de er best rustet til å håndtere tap før det påvirker betjeningen av gjeldsforpliktelsene.

Samfiskeordningen må gjøres mer forutsigbar og etablerte samfiskelag må gis en rett til å fortsette samfisket i en gitt periode fremover. Vi konstaterer imidlertid at samfiskeordningen ikke er hva den var ment å være. Blant annet er det gitt muligheter til å drive samfiske med ett fartøy som ligger på land. Vi mener at begge fartøyene i et samfiskelag skal være operative også hver for seg.

Med hilsen

Kirsten Lehne Pedersen
Rådmann

